

Udvider perspektiverne gennem kreative processer

Selvom vi allerede er gået ind i det nye år, er vi glade for at kunne reflektere over vores aktiviteter fra det foregående år i det følgende. I Slovenien havde projektets kulturelle partner, Tina Rataj fra **Portret**, foreningen for udvikling af kreativitet og potentiale, mulighed for at samarbejde med to folkeskoler fra forskellige regioner. På begge skoler deltog børn i alderen 9-12 år (skole A) og 11-14 år (skole B) i teaterklubben, der afholdes en gang om ugen.

Begge grupper afsluttede deres kreative proces med et teaterstykke i slutningen af skoleåret, forberedt til skolen og lokalsamfundet. Under aktiviteten var hovedfokus ikke indholdet, men selve den kreative proces. De indledende møder var dedikeret til at etablere et trygt rum og gruppedynamik. Det er afgørende, at børnene føler sig accepterede, lyttet til og trygge nok til at udtrykke deres følelser, også om følsomme emner. Uden dette opstår vanskelige temaer

ikke. Når dette fundament var etableret, brugte børnene kreative metoder – teater, improvisation, association, tegning, collage, skrivning og arbejde i mindre grupper – til at udforske deres interesser.

Vold blandt jævnaldrende, spørgsmål om magt, ulighed og diskrimination dukkede hurtigt op som almindelige emner, såvel som oplevelser, som unge ofte møder online: stødende kommentarer, ydmygelse og tilskuers tavshed. Det er interessant, at deltagerne i begge skoler, uanset alder og miljø, fremhævede vold – hver gang i en lidt forskellig form, men med samme betydning. Dette fænomen fremstod ikke som noget, der særligt skulle adresseres, men snarere som noget, der allerede var til stede i deres tanker, samtaler og hverdagserfaringer. Forskellene mellem de to grupper blev kun tydeligere i den måde, børnene talte om vold på.

Skole A præsenterede emnet vold gennem relationer. Ved at sætte

Mere om vores projekt:
www.expectart.eu

"This project has received funding from the European Union's programme under grant agreement No. 101132662. The views and opinions expressed are solely those of the authors and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Research Executive Agency (REA). Neither the European Union nor REA can be held responsible for them."

spørgsmålstegn ved venskab, magt og følelsen af tilhørsforhold udforskede eleverne, hvad det vil sige at være stærk, og hvornår styrke kan blive en byrde. Segmenter fra skolehverdagen flettede sig sammen med oplevelser, såsom ord, der forårsager smerte, blikke, der trækker sig tilbage, og tavshed, der nogle gange taler højere end handlinger. Styrke viste sig som noget, der ikke altid er synligt, men med en betydelig effekt: i modet til at sige fra, evnen til at sætte grænser og beslutningen om ikke at se væk.

I Skole B udviklede emnet vold sig anderledes. Historien tog form som en retssal og fokuserede ikke på spørgsmål om skyld og straf, men på det, der forbliver skjult i baggrunden. Børnene vævede personlige historier sammen for at fremhæve den smerte, der ophobes, når råb om hjælp ikke bliver hørt. Vold opstod som en langsom, stille og vedvarende proces, der eskalerede, indtil den krydser grænser.

Begge teaterstykker behandlede det samme spørgsmål, hver på sin egen måde: Hvad sker der,

når vi ikke er opmærksomme, ikke hører eller ikke reagerer? De yngre elever udforskede dette spørgsmål gennem relationer og hverdagsvalg, mens de ældre elever undersøgte det gennem konsekvenserne af langvarig diskrimination, ensomhed og hjælpeløshed. Forskellen mellem de to stykker opstod ikke i emnets vægt, men i det sprog, børnene valgte at forklare det med.

I samskabelsesprocessen med børnene blev Tina mindet om vigtigheden af at give unge mennesker et miljø, hvor deres oplevelser kan deles og høres uden at forhaste sig med konklusioner eller tilbyde foruddefinerede svar. Teaterprocessen viste sig at være et trygt rum, der tillod selv tungere emner at blive udforsket – ikke for at løse dem, men for at forsøge at forstå dem i al deres kompleksitet. Forståelsen af individuelle historier blev ikke kun fremmet gennem den kreative proces, men forbedrede også børns og endda forældres evne til at lytte og være empatiske. Måske er dette den største værdi ved kreative processer: ikke at tilbyde svar, men at åbne et rum, hvor vi kan se hinanden forskelligt.

Vores planer for 2026

For at sikre en motiveret og koordineret start på projektets sidste år blev det første konsortiummøde i 2026 afholdt. Partnerne mødtes i Wrocław, Polen, den 21. og 22. januar, hvor de gennemgik det hidtil udførte arbejde og fokuserede på at planlægge kommende aktiviteter. To vigtige begivenheder nærmer sig; den ene bliver sommerskolen, og den anden vores afsluttende conference, der finder sted i Tyskland i november. Fortsæt med at følge os!